

MEMO

aan : Gemeente Son en Breugel
van : J. van Mierlo
datum : 3-2-2020, geactualiseerd 24-3-2021
afschrift : P. Zeedzen

onderwerp : Stikstof bouw woningen in Son en Breugel

Inleiding

De gemeente Son en Breugel ligt, in vergelijking met veel overige gemeenten in Zuidoost-Brabant, op relatief grote afstand van Natura 2000-gebieden. Vanwege deze grote afstand veroorzaken initiatieven met een klein aantal woningen in de gemeente Son en Breugel geen depositie ter plaatse van Natura 2000-gebieden. Om initiatiefnemers van projecten met een relatief klein aantal woningen niet te belasten met het maken van een AERIUS-berekening is voorliggende memo opgesteld. In deze memo worden voor de gemeente Son en Breugel de termen 'grote afstand' en 'klein aantal woningen' verder gedefinieerd door een worstcase AERIUS berekening uit te voeren voor een fictief project. Hierdoor kan de gemeente er voor kiezen kleine initiatieven in de toekomst enkel kwalitatief te beoordelen mits deze op grotere afstand van Natura 2000-gebieden liggen en van kleinere omvang zijn dan het fictieve project.

Wetgeving en jurisprudentie

De hoogste bestuursrechter (de Afdeling bestuursrechtspraak van de Raad van State) heeft op 29 mei 2019 (zie: ABRvS 29 mei 2019, ECLI:NL:RVS:2019:1603 en ECLI:NL:RVS:2019:1604) beslist dat het Programma Aanpak Stikstof (hierna: 'PAS') niet gebruikt kan worden als basis om toestemming te verlenen voor activiteiten die leiden tot een stikstoftoename ter plaatse van stikstofgevoelige habitattypen en soorten in Natura 2000-gebieden. Stikstof is één van de aspecten waaraan een project of plan moet worden getoetst, op grond van paragraaf 2.3 van de Wet natuurbescherming (hierna: Wnb). Voor het project/plan dient aangetoond te worden of relevante stikstofdeposities kunnen optreden ter plaatse van stikstofgevoelige habitattypen in Natura 2000-gebieden.

Daarnaast zijn er op 20 januari 2021 twee uitspraken gedaan door de Afdeling bestuursrechtspraak van de Raad van State, waarbij intern salderen en verkeersemisies in rekenmodel AERIUS Calculator aan de orde zijn geweest. Door het niet meenemen van de stikstofemissie op meer dan 5 kilometer van de weg door AERIUS Calculator is onduidelijk of een volledig beeld ontstaat van de hoeveelheid stikstof die neerkomt in beschermde natuurgebieden. Op dit moment is er nog onduidelijkheid over de gevolgen van deze uitspraken (en dan met name over het rekenen met verkeersemisies).

Deze memo is gebaseerd op de nu beschikbare kennis met betrekking tot stikstof. Vanuit Rijk en provincie is het beleid nog in ontwikkeling. Doordat ontwikkelingen in wet- en regelgeving en beleid met betrekking tot stikstof elkaar snel opvolgen kan een advies of beoordeling op korte termijn niet meer correct zijn. Tevens is de Wnb breder dan enkel het onderwerp stikstofdepositie.

OMGEVINGSDIENST ZUIDOOST-BRABANT

De Factsheet woningbouwplannen, stikstof en Natura 2000-gebieden (2 juli 2019) van het ministerie van BZK geeft aan dat een passende beoordeling¹ van de stikstofdepositie achterwege kan blijven indien op voorhand (goed gemotiveerd) onderbouwd kan worden dat er geen negatieve gevolgen kunnen zijn voor de relevante Natura 2000-gebieden:

Voor kleinschalige woningbouwinitiatieven waarvan op voorhand (en goed gemotiveerd) kan worden onderbouwd dat deze – vanwege bijvoorbeeld de grote afstand tot Natura 2000-gebieden – geen enkele negatieve gevolgen kunnen hebben voor de relevante Natura 2000-gebieden, kan een passende beoordeling van de stikstofdepositie achterwege blijven.

In de Handreiking Voortoets Stikstof (februari 2021) van Bijl2² is met betrekking tot de voortoets³ en inzet van tijdelijk materieel in de aanlegfase van een bouwproject het volgende opgenomen:

Bij een bouwproject wordt in de aanlegfase tijdelijk materieel ingezet...Ze wordt al sinds de inwerkingtreding van de gebiedsbescherming (de Europese referentiedatum) gebruikt en steeds op een wisselende plek, afhankelijk van waar het project is. Er is daardoor in beginsel geen sprake van een structurele toename van de belasting op een specifieke locatie. Dit leidt ertoe dat het geheel aan deze activiteiten, in combinatie met het verspreidingseffect van NOx, per jaar tot een bepaalde stikstofemissie en -depositie leidt die onderdeel is van de landelijke achtergronddepositie die altijd al aanwezig was.

Dat leidt tot de volgende vuistregel: De analyse kan worden beschreven in de Voortoets indien het gaat om tijdelijke depositie - op een (naderend) overbelast stikstofgevoelig habitat - ten gevolge van de inzet van materieel ten behoeve van de aanlegfase, van ten hoogste 0,05 mol stikstof per hectare per jaar, gedurende maximaal 2 jaar, of een equivalent hiervan...In alle andere gevallen ligt een Passende Beoordeling voor de hand.

Een depositie van ten hoogste 0,05 mol stikstof per hectare per jaar in de aanlegfase hoeft dus niet direct tot het opstellen van een passende beoordeling en een vergunningplicht te leiden indien in een voortoets kan worden gemotiveerd dat de depositie in de achtergrond altijd al aanwezig was. Formeel kunnen aan de Handreiking Voortoets Stikstof geen rechten worden ontleend, omdat de grens tussen de voortoets en de passende beoordeling niet wettelijk is vastgelegd.

Berekening

Met AERIUS Calculator kan de stikstofdepositie door een ruimtelijke ontwikkeling in kaart worden gebracht. In voorliggende memo is berekend wanneer een ruimtelijke ontwikkeling geen stikstofdepositie (0,00 mol per ha/jaar) veroorzaakt op stikstofgevoelige habitattypen in Natura 2000-gebieden, omdat de gemeente Son en Breugel op relatief grote afstand van Natura 2000-gebieden ligt en formeel aan de Handreiking Voortoets Stikstof geen rechten kunnen worden ontleend. Het plan is dan niet vergunningplichtig voor de Wnb, wat betreft het onderdeel stikstof.

¹ In de passende beoordeling onderzoekt de initiatiefnemer of de instandhoudingsdoelstellingen van het Natura 2000-gebied door zijn activiteit in gevaar komen. De passende beoordeling is een vervolg op de voortoets. Uit de voortoets blijkt dat de activiteit negatieve effecten kan hebben op de instandhoudingsdoelstellingen van een Natura 2000-gebied. (bron Infomil.nl)

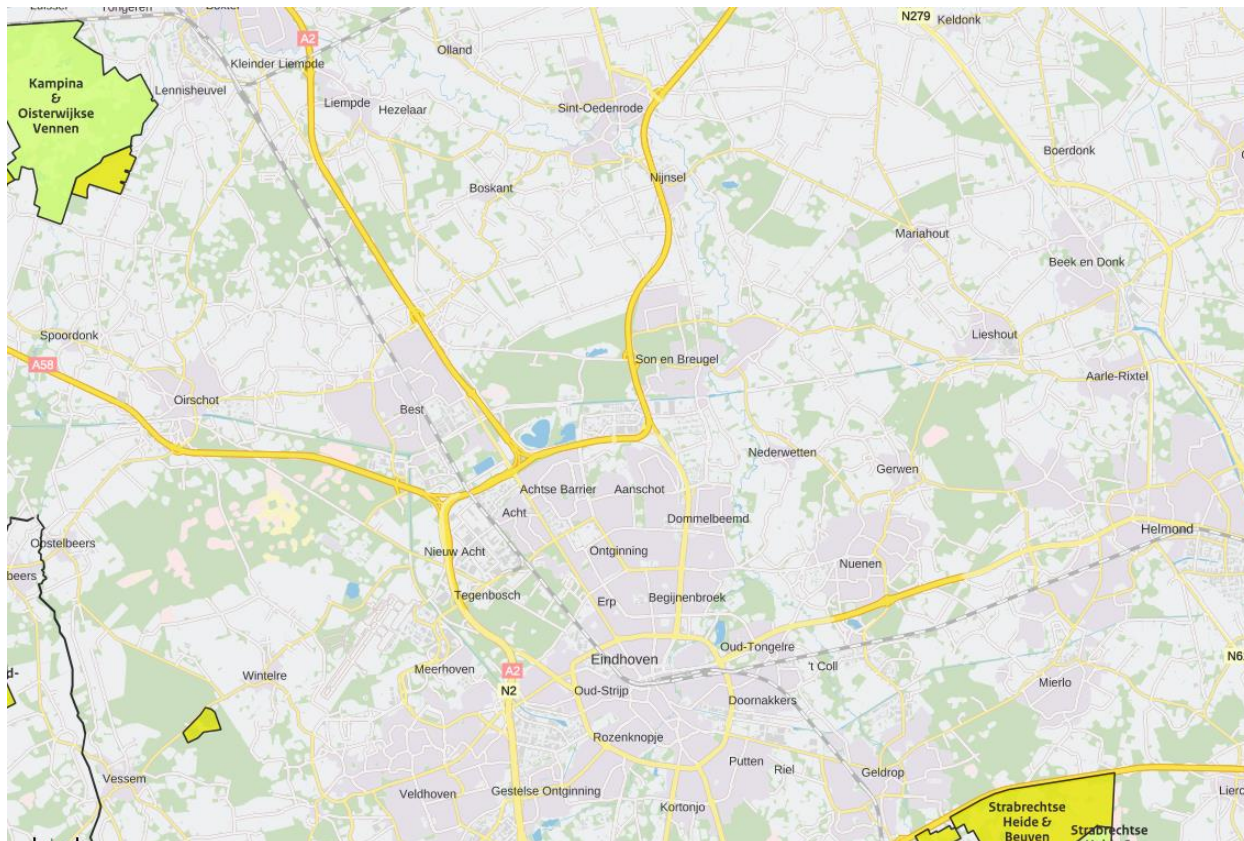
² Uitvoeringsorganisatie voor de 12 provincies op het gebied van faunazaken, natuur, stikstof, water, beheerapplicaties en subsidie drugsafval. (bron Bijl2.nl)

³ De voortoets geeft een aanwijzing over de mogelijke negatieve effecten voor Natura 2000-gebieden.

OMGEVINGSDIENST ZUIDOOST-BRABANT

Op onderstaande kaart is de ligging van de gemeente Son en Breugel ten opzichte van Natura 2000-gebied opgenomen. In het noordwesten ligt de gemeentegrens van Son en Breugel op circa 9 km van het Natura 2000-gebied 'Kampina & Oisterwijkse Vennen', aan de zuidkant van de gemeentegrens ligt het Natura 2000-gebied 'Strabrechtse Heide & Beuven' op ongeveer 10 kilometer afstand.

Figuur: Ligging gemeente Son en Breugel ten opzichte van Natura 2000-gebieden (groen en geel)

Aangezien de noordwestkant van de gemeente het dichtst bij een Natura 2000-gebied ligt, is op deze locatie, aan de rand van de gemeentegrens, gerekend. Deze locatie kan als worst-case voor de woningbouwopgave van de gehele gemeente gezien worden. Bij de aanleg van woningen kan emissie van stikstof ontstaan in de aanlegfase en in de gebruiksfase. Dit wordt navolgend toegelicht.

Stikstofemissie kan in de aanlegfase ontstaan door vervoersbewegingen en mobiele werktuigen op de planlocatie. Het grootste deel van de emissies in de aanlegfase worden veroorzaakt door grondverzet. Dit grondverzet is als een vlakbron ingevoerd in AERIUS Calculator. Hierbij hebben we een totale emissie van het grondverzet van 100 kg/jaar NO_x en 5 kg/jaar NH₃ aangehouden. Daarnaast is er emissie van stikstof door verkeersbewegingen. Verkeersbewegingen zijn in AERIUS Calculator ingevoerd als lijnbronnen, aangezien het verkeer van en naar de planlocatie rijdt. Aangezien lijnbronnen van verkeer dichtbij een Natura 2000-gebied kunnen liggen dan de vlakbron van het grondverzet, hebben we rekening gehouden met een aantal verkeersbewegingen met een emissie van ongeveer 2,5 kg NO_x/jaar. Dit bestaat uit 100 zware vrachtwagenbewegingen per jaar, 300 middelzware vrachtwagenbewegingen per jaar en 10.000 bewegingen per jaar van personenauto's/bestelbussen. Uit eerdere onderzoeken blijkt, dat voor verkeersbewegingen ongeveer een tot enkele procenten van de totale emissie aangehouden dient te worden.

Uit de berekeningen bij dit onderzoek komt naar voren, dat er bij bovengenoemde emissies geen depositie ontstaat op Natura 2000-gebieden. Een tweede berekening is uitgevoerd om tevens rekening te houden met de uitspraak van de Raad van State van 20 januari 2021 over de 'afkap' van effecten na 5 km vanaf verkeersbronnen. In deze tweede berekening zijn de effecten van zowel het grondverzet als de verkeersbewegingen beoordeeld op eigen rekenpunten, waardoor er sprake is van een worst case berekening.

Met de uitkomsten van de uitgevoerde berekeningen kunnen we met zekerheid zeggen dat een depositie van circa 100 kg NO_x/jr aan de noordwestkant van Son en Breugel geen stikstofdepositie oplevert op Natura 2000-gebieden. Naar aanleiding van eerdere onderzoeken hebben we een onderstaande tabel ontwikkeld die inzichtelijk maakt hoeveel woningen met deze emissie gebouwd kunnen worden. Dit hebben we gespecificeerd naar verschillende woningtypes; van appartementen tot vrijstaande woningen.

Kg NO _x per jaar	Aantal appartementen	Aantal tussenwoningen/hoekwoningen	Aantal vrijstaande woningen
100	33-50	20-33	10-20

Tabel: Indicatieve tabel aantal woningen per 100 kg NO_x/jaar

Uit eerdere onderzoeken naar stikstofemissie en stikstofdepositie volgt dat de aanlegfase voor woningbouwprojecten een hogere emissie/depositie heeft dan de gebruiksfase. Dit komt omdat nieuwe woningen gasloos gebouwd worden (en dus geen emissie van stikstof hebben) en alleen verkeersbewegingen voor emissie zorgen. Deze emissies zijn bij alle types woningen lager dan de aanlegfase. Daarom hebben we de gebruiksfase voor dit advies niet berekend.

AERIUS heeft de mogelijkheid om het resultaat als PDF te exporteren. De AERIUS-berekeningen zijn als bijlage gevoegd bij dit document.

Advies

Wanneer er in de aanlegfase een stikstofemissie van circa 100 kg per jaar is, is het resultaat een stikstofdepositie van 0,00 mol/ha/j. Dit betekent dat er dan geen relevante stikstofdeposities optreden ter plaatse van Natura 2000-gebieden als gevolg van het fictief project. Hiermee vormt stikstof geen belemmering voor het bouwen van woningen met een uitstoot van circa 100 kg NO_x/jaar in Son en Breugel. Uit voorgaande tabel volgt dat een woningbouwplan van minder dan 10 woningen minder dan 100 kg NO_x/jaar uitstoot. Hieruit kan geconcludeerd worden, dat dergelijke kleinschalige woningbouwplannen elders in de gemeente Son en Breugel ook geen stikstofdepositie veroorzaken op Natura 2000-gebieden. Voor grotere woningbouwplannen en overige plannen of projecten dient het eventuele effect van de stikstofemissie op Natura 2000-gebieden nader te worden onderzocht.

Dit document bevat rekenresultaten van AERIUS Calculator. Het betreft de hoogst berekende stikstofbijdragen per stikstofgevoelig Natura 2000-gebied, op basis van rekenpunten die overlappen met habitattypen en/of leefgebieden die aangewezen zijn in het kader van de Wet natuurbescherming, gekoppeld aan een aangewezen soort, of nog onbekend maar mogelijk wel relevant.

De berekening op basis van stikstofemissies gaat uit van de componenten ammoniak (NH₃) en/of stikstofoxide (NO_x).

Wilt u verder rekenen of gegevens wijzigen? Importeer de pdf dan in Calculator. Voor meer toelichting verwijzen wij u naar de website www.aerius.nl.

Berekening Situatie 1

- ▶ Kenmerken
- ▶ Samenvatting emissies
- ▶ Depositieresultaten
- ▶ Gedetailleerde emissiegegevens

Verdere toelichting over deze PDF kunt u vinden in een bijbehorende leeswijzer. Deze leeswijzer en overige documentatie is te raadplegen via:
<https://www.aerius.nl/handleidingen-en-leeswijzers>.

AERIUS CALCULATOR

Contact

Rechtspersoon	Inrichtingslocatie
---------------	--------------------

ODZOB	/, //
-------	-------

Activiteit

Omschrijving	AERIUS kenmerk
--------------	----------------

Woningbouw Son en Breugel	RfetsiWawzrM
---------------------------	--------------

Datum berekening	Rekenjaar	Rekenconfiguratie
------------------	-----------	-------------------

25 maart 2021, 10:39	2021	Berekend voor natuurgebieden
----------------------	------	------------------------------

Totale emissie

Situatie 1

NOx	102,40 kg/j
-----	-------------

NH ₃	5,18 kg/j
-----------------	-----------

Resultaten

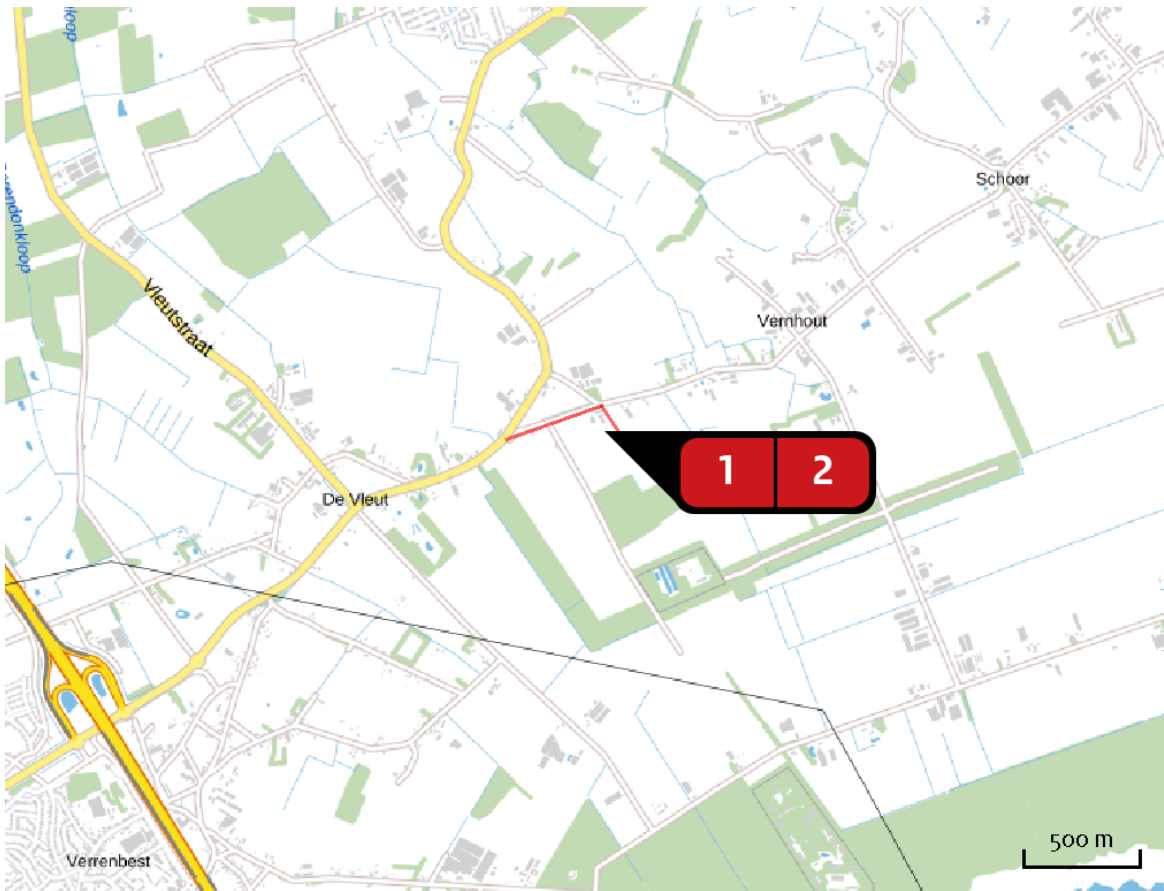
Hectare met
hoogste bijdrage
(mol/ha/j)

Natuurgebied

Uw berekening heeft geen depositieresultaten opgeleverd boven 0,00 mol/ha/jr.

Toelichting /

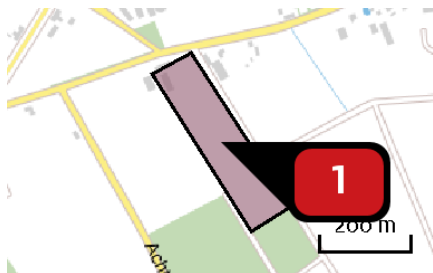
Locatie
Situatie 1

Emissie
Situatie 1

Bron Sector		Emissie NH ₃	Emissie NO _x
1	 Bron 1 Mobiele werktuigen Bouw en Industrie	5,00 kg/j	100,00 kg/j
2	 Bron 2 Wegverkeer Buitenwegen	< 1 kg/j	2,40 kg/j

Emissie
(per bron)
Situatie 1

Naam

Bron 1

Locatie (X,Y)

157805, 393755

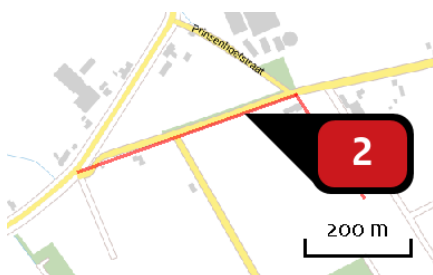
NOx

100,00 kg/j

NH₃

5,00 kg/j

Voertuig	Omschrijving	Uitstoot hoogte (m)	Spreiding (m)	Warmte inhoud (MW)	Stof	Emissie
AFW	Grondverzet	4,0	4,0	0,0	NOx NH ₃	100,00 kg/j 5,00 kg/j

Naam

Bron 2

Locatie (X,Y)

157590, 393909

NOx

2,40 kg/j

NH₃

< 1 kg/j

Soort	Voertuig	Aantal voertuigen	Stof	Emissie
Standaard	Zwaar vrachtverkeer	100,0 / jaar	NOx NH ₃	< 1 kg/j < 1 kg/j
Standaard	Middelzwaar vrachtverkeer	300,0 / jaar	NOx NH ₃	< 1 kg/j < 1 kg/j
Standaard	Licht verkeer	10.000,0 / jaar	NOx NH ₃	1,69 kg/j < 1 kg/j

Disclaimer

Hoewel verstrekte gegevens kunnen dienen ter onderbouwing van een vergunningaanvraag, kunnen er geen rechten aan worden ontleend. De eigenaar van AERIUS aanvaardt geen aansprakelijkheid voor de inhoud van de door de gebruiker aangeboden informatie. Bovenstaande gegevens zijn enkel bruikbaar tot er een nieuwe versie van AERIUS beschikbaar is. AERIUS is een geregistreerd handelsmerk in Europa. Alle rechten die niet expliciet worden verleend, zijn voorbehouden.

Rekenbasis

Deze berekening is tot stand gekomen op basis van:

AERIUS versie 2020_20210209_2f032ce1a2

Database versie 2020_20210209_2f032ce1a2

Voor meer informatie over de gebruikte methodiek en data zie:

<https://www.aerius.nl/nl/factsheets/release/aerius-calculator-2020>

Dit document bevat rekenresultaten van AERIUS Calculator. Het betreft de berekende stikstofbijdragen op eigen gedefinieerde rekenpunten.

De berekening op basis van stikstofemissies gaat uit van de componenten ammoniak (NH_3) en/of stikstofoxide (NO_x).

Wilt u verder rekenen of gegevens wijzigen? Importeer de pdf dan in Calculator. Voor meer toelichting verwijzen wij u naar de website www.aerius.nl.

Berekening Situatie 1

- ▶ Kenmerken
- ▶ Samenvatting emissies
- ▶ Depositieresultaten
- ▶ Gedetailleerde emissiegegevens

Verdere toelichting over deze PDF kunt u vinden in een bijbehorende leeswijzer. Deze leeswijzer en overige documentatie is te raadplegen via:
<https://www.aerius.nl/handleidingen-en-leeswijzers>.

AERIUS CALCULATOR

Contact

Rechtspersoon	Inrichtingslocatie
---------------	--------------------

ODZOB	/, //
-------	-------

Activiteit

Omschrijving	AERIUS kenmerk
--------------	----------------

Woningbouw Son en Breugel	RWUEdUxvjprj
---------------------------	--------------

Datum berekening	Rekenjaar	Rekenconfiguratie
------------------	-----------	-------------------

25 maart 2021, 10:44	2021	Berekend met eigen rekenpunten
----------------------	------	--------------------------------

Totale emissie

Situatie 1

NOx	102,40 kg/j
-----	-------------

NH ₃	5,18 kg/j
-----------------	-----------

Resultaten

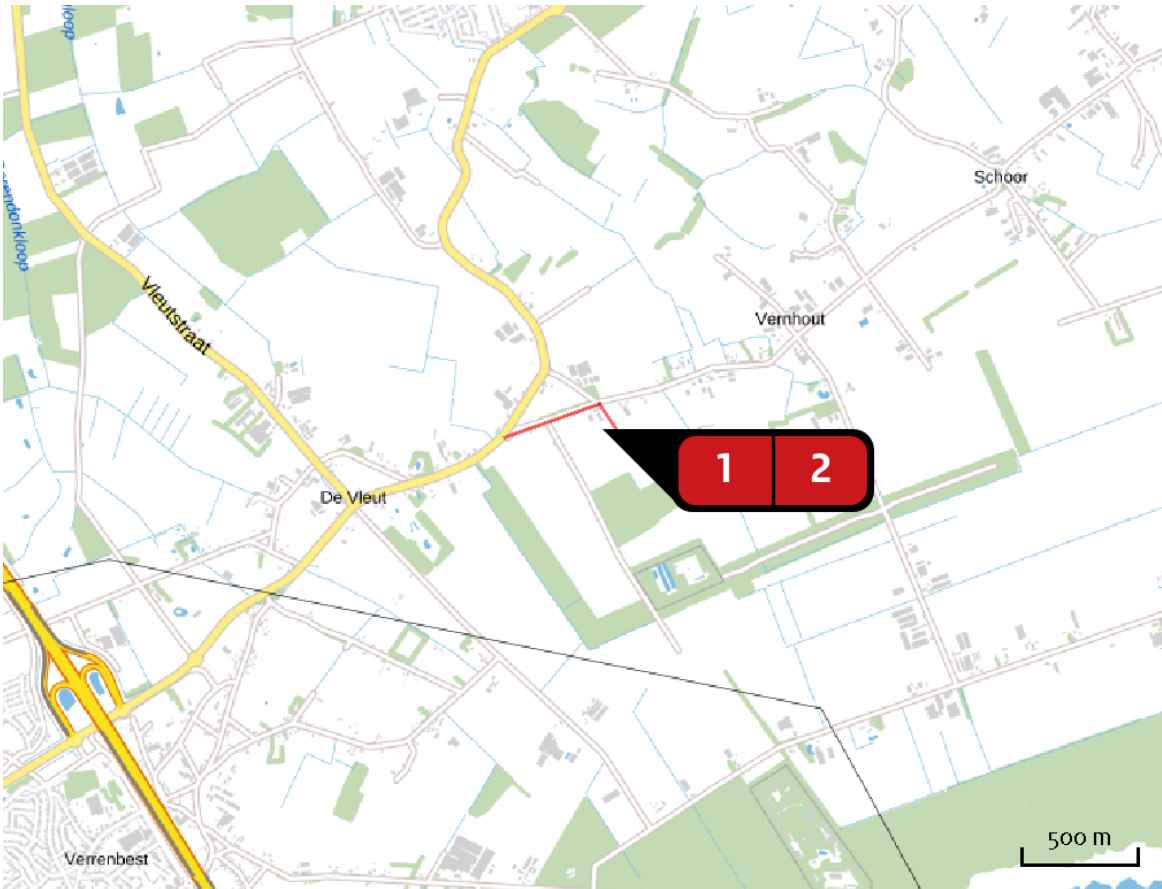
Hectare met
hoogste bijdrage
(mol/ha/j)

Natuurgebied	Bijdrage
--------------	----------

Niet van toepassing	Niet van toepassing
---------------------	---------------------

Toelichting /

Locatie
Situatie 1

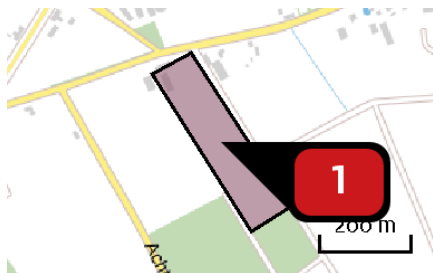
Emissie
Situatie 1

Bron Sector		Emissie NH ₃	Emissie NO _x
1	 Bron 1 Mobiele werktuigen Bouw en Industrie	5,00 kg/j	100,00 kg/j
2	 Bron 2 Wegverkeer Buitenwegen	< 1 kg/j	2,40 kg/j

Rekenpunten

	Label	Positie	Situatie 1	Afstand tot dichtstbijzijnde bron
	A	152903, 393867	0,00	4.374 m
	B	157553, 398638	0,00	4.693 m
	C	162311, 393947	0,00	4.369 m
	D	158077, 389190	0,00	4.375 m

Emissie
(per bron)
Situatie 1

Naam

Locatie (X,Y)

NOx

NH₃

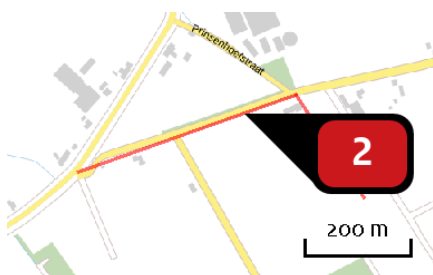
Bron 1

157805, 393755

100,00 kg/j

5,00 kg/j

Voertuig	Omschrijving	Uitstoot hoogte (m)	Spreiding (m)	Warmte inhoud (MW)	Stof	Emissie
AFW	Grondverzet	4,0	4,0	0,0	NOx NH ₃	100,00 kg/j 5,00 kg/j

Naam

Locatie (X,Y)

NOx

NH₃

Bron 2

157590, 393909

2,40 kg/j

< 1 kg/j

Soort	Voertuig	Aantal voertuigen	Stof	Emissie
Standaard	Zwaar vrachtverkeer	100,0 / jaar	NOx NH ₃	< 1 kg/j < 1 kg/j
Standaard	Middelzwaar vrachtverkeer	300,0 / jaar	NOx NH ₃	< 1 kg/j < 1 kg/j
Standaard	Licht verkeer	10.000,0 / jaar	NOx NH ₃	1,69 kg/j < 1 kg/j

Disclaimer

Hoewel verstrekte gegevens kunnen dienen ter onderbouwing van een vergunningaanvraag, kunnen er geen rechten aan worden ontleend. De eigenaar van AERIUS aanvaardt geen aansprakelijkheid voor de inhoud van de door de gebruiker aangeboden informatie. Bovenstaande gegevens zijn enkel bruikbaar tot er een nieuwe versie van AERIUS beschikbaar is. AERIUS is een geregistreerd handelsmerk in Europa. Alle rechten die niet expliciet worden verleend, zijn voorbehouden.

Rekenbasis

Deze berekening is tot stand gekomen op basis van:

AERIUS versie 2020_20210209_2f032ce1a2

Database versie 2020_20210209_2f032ce1a2

Voor meer informatie over de gebruikte methodiek en data zie:

<https://www.aerius.nl/nl/factsheets/release/aerius-calculator-2020>